

Alex Bengtsson:

Visst räcket Guds frälsning fortfarande

- om väckelse och andligt uppvaknande

Den här hösten har jag återkommit till psalm 228 i den svenska psalmboken "I tro under himmelns skyar". Det var en version av den jag fann på Spotify av tornedalska tillika laestadianska Sions sånger, och det är ingen slump att jag smånyttat på den i tid och otid och föreslagit den till var och varannan gudstjänst som jag medverkat vid.

I originalversionen sjungs förvisso "torneälvbyar" istället för "städer och byar" i första versen, en vers som i psalmboken går: "I tro under himmelens skyar fäderna skördat och sått, och än genom städer och byar går väckelseropet de fått".

Förort och landsbygd

2020-talets version skulle kunna heta "än genom förorter och småbyar" med tillägget "som Mammon glömde". För som Jesustroende vet vi att det är just i dessa ekonomiskt och politiskt marginaliserade lokalsamhällen som väckelseropen skallar mot skyn.

Det är mer ofta än sällan jag träffar på den forna folkväckelsens barnbarn och barnbarnsbarn. Vi möts för att vi fått bottenkänning på beroendesjukdomen och alkoholismens helvetiska hav. Efter en tid när vi lärt känna varandra och börjar prata familjebakgrund så finns där en morfar, farfar eller annan äldre släkting som en gång i tiden blivit frälst och blivit en del av alltifrån Fribaptismen till Frälsningsarmén. Men innan dess fanns ett liv i misär med flaskan stadigt i hand i ett lika ostadigt liv.

Alex predikar från sin pappas båt på Västkusten senaste sommar

Så börjar en ny släkthistoria med ett liv i det vi i Sverige kom att kalla "frikyrkan", och om inte det så i de mer karismatiska delarna av Svenska kyrkan. Slakten blir kanske materiellt framgångsrik. Barn och barnbarn försvinner så sakteliga. Ut ur kyrkan, ut ur det nyktra levrnet. Kanske är inte heller allt frid och fröjd inom slakten? Kanske börjar tilliten till Gud avta?

Så några generationer senare i släktledet besöker en sonson eller liknande sitt första tolvstegsmöte till följd av en välutvecklad alkoholism. En ny resa börjar.

En syntes mellan Schartau och befrielseologin

Jag själv brukar numer säga att jag ser mig som en syntes av min pappas mormors schartauanska arv, som min pappa på många sätt skydde som pesten, och min pappas befrielseologi som han fick till sig genom sitt engagemang för Chiles folk på 1970-talet.

Det var mycket starka känslor kring Schartaus lärjungar i form av diverse gammalkyrkliga präster på västkusten som använde själavården som ett maktmedel och "Nådens ordning" som ett sätt att förtrycka själsligt och socialt utsatt församlingsfolk. Pappa hade som barn hade fått höra hiskeliga historier om hur prästerna betett sig och inte minst hade han allt mer ifrågasatt den väldigt straffande gudsbild som salufördes och som hans älskade mormor, som växt upp som föräldralös, statare och tidig änka, krampaktigt tydde sig till.

Pappa, Viking Bengtsson, kustnära fiskare, poet och befrielseolog.

Schartuanismen spårade ur. Som all annan väckelse som blir till institution. Befrielseologin som i svensk kontext flyttade in dåvarande statskyrkan blev till stora delar fina dokument och stelbent den också. Det är i alla fall min bild.

Nysvenskarna visar vägen till korset

Men så i samma sammanhang som jag träffar den forna folkväckelsens barnbarn träffar jag också de så kallade "andragenerationarna". Numer kanske också tredje generationens invandrare. Där sitter barn och barnbarn till de chilenska flyktingarna och till de finska, polska och jugoslaviska arbetskraftsinvandrarna. Och när vi tillsammans skrapar lite på ytan finns där i släkthistorien berättelser om äldre släktingar som blivit befriade från alkoholismens klor genom frälsning och ett

liv i helgelse, det som i tolvstegsrummen kallas tillfrisknande. Men också historier om mörkret som sänkt sig över dessa släkter i flyktens, förtryckets och utanförskapets spår.

Det är genom dessa släkter som vi nu ser en ny väckelse. Vi ser den i de mer karismatiska kyrkorna i Stockholm som **Home** och **Heart**. Vi ser den inte minst i tolvstegsrummen, i Alphagrupperna och i en tillströmning till sinnesrogdstjänster runt om i landet.

Kapellet, för en ny väckelse!

Jag står med mina fötter i Svenska kyrkan. Hade den fortfarande varit en statskyrka hade jag med stor sannolikhet inte stått där. Men i detta virrvarr av väckelse känns det tryggt. Och ibland frustrerande.

Ekumenik sägs i många svenskkyrkliga sammanhang vara viktigt. Men i alla fall i Uppsalatrakten där jag rör mig tycks det bland teologer med samma kön som mig endast röra sig om att på sin höjd intressera sig för katolicismen. Må så vara. Det har säkert sina anledningar det också.

När vi, **Jennifer de Waard** och jag, startade **Kapellet** i somras ville vi få till en sajt med en förkunnelse som når ut och kan sätta ord på bland annat den väckelse vi tycks skönja i marginalen. Kanske är det önsketänkande från vår sida.

Men en sak är i alla fall säker och det är att "än räcket Guds frälsning till den som sig ångrar och tror", som vi sjunger i psalm 228.

Alex Bengtsson (journalist, tolvstegare och prästkandidat)
www.horisontenkanvanta.se

Jennifer de Waard (med rötterna i både Finland och Holland) och jag i Sankta Birgittakyrkan i Knivsta i somras. Jennifer är också prästkandidat i Uppsala stift och har liksom jag en bakgrund inom journalistiken.